

Jaarstukken 2019

gemeente
gouda

Renterisico op langlopende schuld

Om grote fluctuaties in de rentelasten bij lange financiering te vermijden is door de wet FIDO bepaald dat een gemeente elk jaar maximaal 20% van het begrotingstotaal mag aflossen, met een minimum van € 2,5 miljoen. Doel van de norm is dat gemeenten de renterisico's over de jaren spreiden.

Renterisiconorm

Omschrijving (bedragen * € 1.000)	Begroting 2019	Realisatie 2019
Begrotingstotaal (primitief)	256.000	260.543
In procenten van de grondslag	20,0%	20,0%
Renterisiconorm	51.200	52.109
Aflossingen op vaste schuld	14.200	50.500
Ruimte (+) / overschrijding (-)	+ 37.000	+ 1.609

De afwijking tussen de begrote aflossingen op vaste schuld en gerealiseerde aflossingen wordt veroorzaakt door de vervroegde aflossing van een tweetal aflossingsvrije leningen voor in totaal € 36,3 miljoen.

Kredietrisicobeheer op verstrekte geldleningen en overige uitzettingen

De gemeenteraad heeft als algemeen uitgangspunt vastgesteld dat alleen leningen of garanties uit hoofde van de publieke taak worden verstrekt. Andere uitzettingen zijn op grond van de Wet Fido niet toegestaan. Eventuele overtollige financiering mag uitsluitend nog worden belegd bij banken die voldoen aan de juiste kredietwaardigheid, de Rijksoverheid of medeoverheden.

Kredietrisicobeheersing richt zich op de kredietwaardigheid (en dus risicoprofiel) van de tegenpartij bij financiële transacties. Kredietrisico's kunnen worden gelopen vanuit uitzettingen (verstrekte geldleningen, beleggingen) of uit verleende garanties.

Onderstaande tabel geeft inzicht in de aard van de uitzettingen per 31 december 2019.

Totaal uitzettingen

Bedragen * € 1.000	Begroting 2019	Realisatie 2019
Publieke taak		
Leningen aan verenigingen, stichtingen en natuurlijke personen	61	60
Leningen aan woningbouwcorporaties	0	0
Prudent beheer		
Uitzettingen bij financiële instellingen (rating A + hoger)	16	2.314
Overige (semi-)overheidsinstellingen	0	10.000
Overige toegestane instellingen	0	0
Overige niet toegestane instellingen	0	0
Totaal	16	12.374

De uitzettingen aan verenigingen, stichtingen en natuurlijke personen betreffen verstrekte geldleningen in het kader van funderingsherstel, Dierentehuis Midden Holland en de Smartphones aan het gemeentelijk personeel.

De uitzettingen bij financiële instellingen met een rating van A+ of hoger betreffen de deelname in het Stimuleringsfonds Volkshuisvesting en het Nationaal Restauratiefonds.

Op 31 december 2019 was een bedrag van € 10 miljoen aan tijdelijke overliquiditeit uitgezet in 's Rijks Schatkist.

Liquiditeitsrisico

In 2019 was de toegang tot de kapitaalmarkt het gehele jaar gewaarborgd, waardoor er voldoende geldmiddelen beschikbaar waren om aan directe verplichtingen te voldoen.

4.4.6 Leningenportefeuille

In 2019 is wederom maximaal geprofiteerd van de negatieve rente op kortlopende leningen. De benodigde financieringsmiddelen zijn aangetrokken door middel van diverse kasgeldleningen met looptijden van gemiddeld één maand.

Hiervoor is gekozen vanwege de negatieve rente op kortlopende leningen (de gemeente Gouda heeft rente ontvangen op kortlopende leningen) gekoppeld aan de verwachting dat de rente op langlopende leningen nauwelijks zou oplopen.

Het college heeft het beheersen van de schuldpositie als belangrijke opgave benoemd. In dit verband is een dalend schuldenplafond vastgelegd van € 315 miljoen op 31 december 2018 en daarna een jaarlijkse verlaging volgens de volgende reeks: € 310 miljoen per ultimo 2019, € 305 miljoen per ultimo 2020, € 300 miljoen per ultimo 2021 en € 295 miljoen per ultimo 2022.

De omvang van de schuldpositie in 2019 is in lijn met de begroting gedaald van € 282 miljoen op 1 januari 2019 naar € 268 miljoen op 31 december 2019; per saldo € 14 miljoen.

De daling van € 14 miljoen wordt voor € 6,2 miljoen veroorzaakt door een aantal contractueel overeengekomen voortuitbetalingen in de laatste week van december 2018. De voortuitbetalingen hebben eind 2019 niet plaatsgevonden maar zijn op 2 januari 2020 verricht. Hiermee rekening houdende is de schuldpositie in 2019 met een kleine € 8 miljoen gedaald.

Opgenomen gelden (o/g)

Onderstaand een overzicht van de mutaties in de leningenportefeuille opgenomen langlopende en kortlopende gelden (o/g). Uit de tabel kan ook de gemiddelde rentevoet van het vreemd vermogen worden afgeleid. De afname van de gemiddelde rentevoet van het lang vreemd vermogen wordt met name veroorzaakt door de omzetting van een tweetal aflossingsvrije leningen.

Opgenomen gelden (o/g)

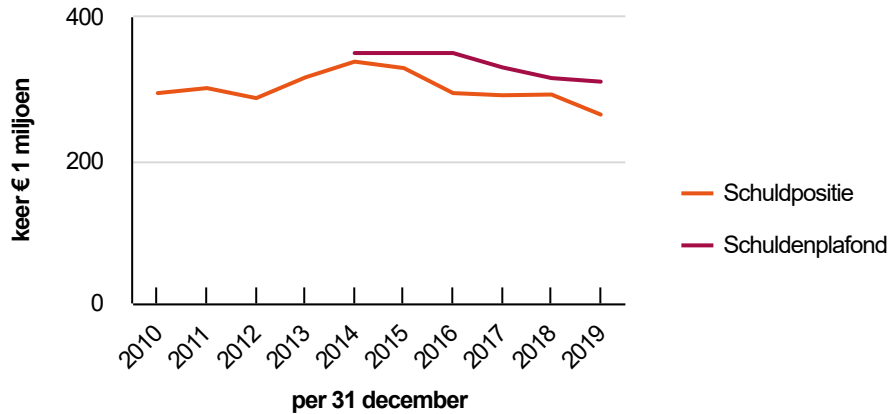
Bedragen * € 1.000		Begroting 2019	Realisatie 2019	Gemiddelde rente
Langlopende financiering				
Stand per 1 januari 2019	+	262.500	262.543	3,54%
Nieuwe aangetrokken leningen	+	40.000	36.300	1,32%
Contractuele aflossingen	-	14.200	14.183	2,23%
Extra aflossingen	-	0	36.300	2,68%
Stand per 31 december 2019 (A)	= a	288.400	248.360	3,32%
Kortlopende financiering				
Stand per 31 december 2019 (B)	= b	4.000	19.644	-0,35%
Totaal opgenomen gelden (C=A+B)	a+b	292.400	268.004	3,08%
Schuldenplafond		310.000	310.000	
Ruimte onder het schuldenplafond		+17.600	+41.996	

Het bedrag van € 40 miljoen nieuw aan te trekken leningen 2019 is niet gerealiseerd en zal plaatsvinden in 2020. De vermelde € 36,3 miljoen realisatie ziet op een herfinanciering, zie hier onder.

De ontwikkeling van de financieringsbehoefte gaf in 2019 aanleiding zo lang en zo veel mogelijk kortlopende financiering tegen negatieve rente af te sluiten. Dit verklaart het verschil tussen de begrote omvang van de kortlopende financiering en de realisatie per 31 december 2019.

Eind 2019 is er toe over gegaan een tweetal aflossingsvrije leningen die in 2022 en 2023 diende te worden afgelost en geherfinancierd, om te zetten in één nieuwe laagrentende 20 jarige lineaire lening van € 36,3 miljoen tegen 1,32%. Tevens is eind 2019 besloten om in januari 2020 een tweetal aflossingsvrije leningen die in 2025 en 2026 dient te worden afgelost en geherfinancierd om te zetten in één nieuwe laagrentende 20 jarige lineaire lening van € 23,0 miljoen tegen 1,49%. Deze beide acties zijn ondernomen om enerzijds te profiteren van de lage herfinancieringsrente en anderzijds om het renterisico op de momenten van de oorspronkelijke herfinancieringsdatums te beheersen.

Ontwikkeling schuldpositie gemeente Gouda 31-12-2010 t/m 31-12-2019

De schuldpositie komt ook tot uitdrukking in de netto schuldquote. Deze indicator zegt iets over de verhouding tussen de schuld en de begrotingsomvang (zie ook paragraaf 4.2.6).

De VNG heeft normen afgegeven voor een aanvaardbare omvang van de schuldpositie ("netto schuldquote") die landelijk wel aanvaard is en gebruikt wordt. Ultimo 2019 had de gemeente Gouda een schuldquote van > 97,6%. De VNG adviseert om 130% als maximum norm te hanteren en daarboven de schuld af te bouwen. De schuldquote is een onderdeel van de kengetallen, zoals weergegeven in paragraaf 4.2 Weerstandsvermogen en risicobeheersing.

Ontwikkeling schuldquote 2014 tot en met 2019

